

Vuokratyöntekijät asetettiin laskutuspalvelun käyttäjiksi

Tapauskuvaus tilaajavastuulain
valvonnasta

Tarkastaja Anssi Lilja

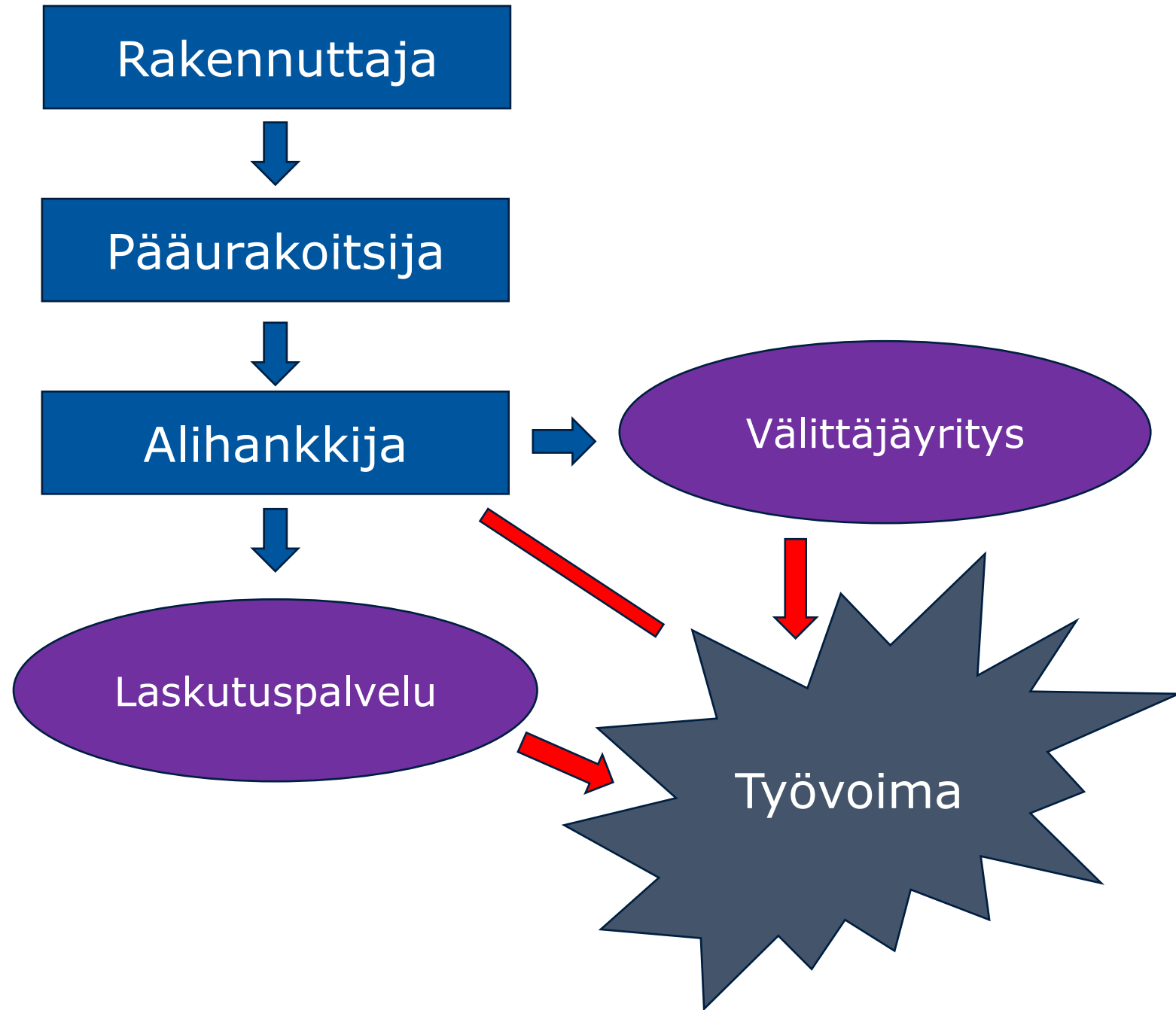
Aluehallintovirasto
Työsuoja

Ukrainalaisia pakolaisia tuotu Suomeen töihin

- Työtehtävinä betonimuotti-, rauditus-, valu- ja valmistelutyöt
- Työmaakäynnillä havaittiin 28 henkilöä.
- Työskentelivät aliurakoitsijan työmaalohkoilla, joissa työnjohto paikalla.
- Työtä suoritettiin 5–7 henkilön ryhminä selvästi yhdessä työskentelyyn organisoituina.
- Haastatteluissa esittivät laskutuspalvelun rakennustyömaan tunnistekortit.
- Osa haastatelluista kävi kysymässä ryhmän nokalta, ”mitä pitää vastata” tarkastajan työnantajakysymykseen.
- Puhuivat koko ajan palkasta, toki kielihaaste vaikutti vastauksiin.

Sopimusketju rakennustyömaalla ja sopimussyhteidet

Aluehallintovirasto
Työsuojelu

Alihankkijan tilaajavastuutarkastus

Aluksi tilaaja vastasi työvoiman olevan itsenäisiä työnsuorittajia ("kevytyrittäjä"):

- Tilaaja ilmoitti, että jokaisen kanssa on solmittu toistaiseksi voimassa olevat sopimukset suullisesti.
- Väitti alihankkijan työnjohtajien sopivan työtehtävät jokaisen kanssa aina aamuisin erikseen.
- Ilmoitti maksavansa tehdyistä työtunneista laskutuspalvelulle.
- Toimitti laskutuspalvelusta tilaajavastuuserelvityksen.
- Esitti henkilöistä laskutuspalvelusopimuksia.
- Esitti YEL-vakuutushakemuksia ja prosessiin liittyviä valtakirjoja.

Tarkastaja kyseenalaisti alihankkijan väitteet

- Tarkastaja kysyi, onko tehty sopimus laskutuspalvelun kanssa.
    - Tilaaaja vastasi: Ei ollut sopimusta
    - Tarkastaja ilmoitti, ettei laskutuspalvelusta esitetty selvitys ole käypä.
  - Tarkastaja toi esille työmaalla tehtyjä havaintoja:
    - Työtä tehdään organisoidusti 5-7 hengen ryhmissä.
    - Työtä johtaa alihankkijan työnjohtajat.
    - Kokoluokan ja vaativuuden takia ei ollut mahdollista tehdä yksittäisten henkilöiden urakkana.
- Alihankkija myönsi työnjohtovastuun ja rinnasti sen vuokratyöhön.

Sopimusvyvyhti

Alihankkija myönsi sopimuksen **välittäjäyrityksen** kanssa:

- Välittäjäyritys toi henkilöt työmaalle.
- Sopimuksen mukaan välittäjäyritys hankki "majoituksen, autot, työkalut jne."
- Yhdessä sovittu määrätyn laskutuspalvelun käytöstä.
- Alihankkija maksoi osan laskutuspalvelulle ja loppuosan välittäjäyritykselle.
- Välittäjäyrityksen johtaja esiintyi ukrainalaisten edustajana prosessin aikana.
- Alihankkijalla oli työnjohto-, valvonta- ja laatuvastuu työmaalla.

Johtopäätökset laiminlyöntimaksupäätöksessä

- Sopimusjärjestelyllä välteltiin työntekijöiden sosiaalivakuutusmaksuja, kuten eläke- ja tapaturmavakuuttamista Suomessa.
- Välteltiin palkkakuluja kuten, ylityö- ja sairausaikakorvaukset.
- Laskutuspalvelulle maksettu hinta oli niin alhainen, ettei työsuhteeseen liittyviä velvoitteita voitu hoitaa.
- Vuokratyöntekijöiden naamiointi itsenäisiksi työnsuorittajiksi mahdollisti työntekijöiden työoikeudellisen aseman heikentämisen.

→ **Päätöksessä todettiin, että tilaaja on toiminut tietoisesti lainsäädännön ja sopimusten kiertämistarkoituksessa. Työsuojeluviranomainen määräsi korotetun laiminlyöntimaksun.**

Aluehallintovirasto
Työsuoja